

Verslag marktconsultatie JeugdzorgPlus alleenstaande minderjarige vreemdelingen

Achtergrond

De VNG maakt namens het collectief van gemeenten afspraken met aanbieders die een essentiële landelijke functie vervullen in het zorglandschap, omdat deze zo specialistisch en cruciaal zijn dat zij niet duurzaam op een kleinere schaal georganiseerd kunnen worden.

De VNG heeft mandaat bij haar leden opgehaald om de JeugdzorgPlus voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen landelijk te contracteren via de landelijke inkoop jeugdhulp. Vooralsnog is de VNG voornemens een nieuwe aanbesteding aan te kondigen in het vierde kwartaal van 2023. Ter voorbereiding op deze voorgenomen aanbesteding heeft de VNG marktconsultatie georganiseerd. Deze marktconsultatie stelt de VNG namens gemeenten in staat om de kennis en ervaring van aanbieders te verzamelen en te gebruiken bij het doorlopen van het aanbestedingstraject. In het kader van de marktconsultatie nemen we de beginselen van gelijkheid, transparantie, proportionaliteit, non-discriminatie en objectiviteit in acht. Verkregen inzichten uit de marktconsultatie zullen (waar relevant) worden gebruikt in de voorbereiding van de aanbesteding. Dit verslag biedt een weergave van hetgeen is besproken.

Verslag

In het voorbereidingsproces van de aanbesteding is er in augustus en september 2023 een consultatie uitgevoerd. Het doel van de consultatie was het toetsen van de uitwerking en aanscherping van het Programma's van Eisen. Voorafgaand aan de consultatie is er aanbieders gevraagd om op de volgende elementen aanbevelingen mee te geven:

1. Bent u bereid dit zorgaanbod te ontwikkelen?
2. Welke inhoudelijke en organisatorische randvoorwaarden zijn er voor u noodzakelijk om dit zorgaanbod te ontwikkelen en geborgd te krijgen?
3. Als u kijkt naar de eerste aanzet van het programma van eisen, zijn er dan onderdelen die u anders wilt zien wanneer u de zorg gaat leveren? En zo ja, welke dan en waarom?
4. Wat zijn voor u noodzakelijke financiële randvoorwaarden om de zorg van deze groep amv vorm te geven en te leveren en hoe verhoudt dat zich tot de door ons geschetste voorwaarden (pagina 5)?
5. Indien u interesse heeft deze zorg te leveren, hoe kijkt u aan tegen de toekomstbestendigheid van de voorziening .
6. Welke kennis en ervaring heeft u op het gebied van cultuursensitief en competentiegericht werken? Op welke wijze is dit toepasbaar op de begeleiding van de amv?
7. Hoe heeft u het onderwijs met betrekking tot de amv's (ook amv's zonder verblijfsperspectief) georganiseerd?

8. Denkt u dat de geschetste planning (pagina 5) haalbaar is en zo nee, waarom niet en zou u een planning in kunnen voegen die voor u haalbaar is?
9. Hoe ziet u de implementatieperiode tot 1 maart 2024? Is er een ingroeiperiode waarin er wel al plekken en expertise aanwezig zijn, maar nog niet alles en dat dit wordt doorontwikkeld? Of zijn de plekken pas na de implementatieperiode beschikbaar?

Samenvattend is uit de consultatiegesprekken het volgende naar voren gekomen.

Interesse

Op grond van de inschatting van Nidos zijn er 18 bedden noodzakelijk om deze doelgroep passend te kunnen bedienen. Zes aanbieders hebben zich gemeld voor deze consultatie. Op basis van de gevoerde consultatiegesprekken is door enkele aanbieders (met en zonder een registratie voor opname en verblijf) interesse getoond voor de opzet en uitvoering van deze zorg. Aanbieders geven bovendien aan dat zij de opzet van de zorg stapsgewijs willen opbouwen tot een nader te bepalen capaciteit. Mogelijk dat de maximumcapaciteit die aanbieders aan het einde van de opbouw kunnen bieden lager is dan de gewenste 18 bedden. Enkele aanbieders hebben in gesprekken aangegeven wel inbreng te willen geven in de consultatie en mee te willen denken over oplossingen, maar zelf niet de zorg te gaan opzetten en leveren. Een reden die wordt aangedragen is de complexiteit van de doelgroep.

Doelgroep

Aanbieders bevestigen dat de doelgroep zeer complex is en dat concentratie van kennis en kunde noodzakelijk is. Wel hebben aanbieders nog verdiepende vragen over de omvang van de doelgroep, de specifieke kenmerken en de zorgvraag. Aanbieders uiten hun zorgen over het toekomstperspectief van jeugdigen die tot de doelgroep behoren in het licht van een effectieve behandeling. Om goede behandeling te kunnen bieden is een toekomstperspectief randvoorwaardelijk. Voor een deel van deze jongeren zal het perspectief buiten Nederland liggen. Aanbieders geven aan dit gegeven lastig te vinden en de ervaringen van COA en Nidos te willen gebruiken om dit perspectief vorm te kunnen geven.

Samenwerking in de keten

Aanbieders onderschrijven de noodzaak over goede samenwerking in de keten, wie heeft welke taken en verantwoordelijkheden? Aanbieders onderschrijven dat intensieve samenwerking met COA en Nidos noodzakelijk is om dit aanbod te ontwikkelen. Zij hebben dan ook vragen over de rol van COA en Nidos in de uitvoering en de inhoud van de samenwerking in de keten. In de gesprekken hebben COA en Nidos ook de nadrukkelijke wens meegegeven om intensief met de aanbieder samen te werken en te ontwikkelen.

Vanuit het perspectief van de jeugdige is het essentieel dat onderwijs een continue factor blijft in het leven van een jeugdige. Deze erkenning vraagt dat er vanaf het begin wordt geïnvesteerd in de betrokkenheid van het onderwijs bij de transitie van de residentiele jeugdhulp. Aanbieders geven aan zorgen te hebben bij het realistisch organiseren van onderwijs en de bekostiging hiervan. Gesprekken

hierover zullen met OCW worden gevoerd. Er zijn verschillen tussen aanbieders in de manier waarop zij mogelijkheden zien om passend onderwijs te organiseren.

Veel amv kampen met complexe psychische problemen, zoals trauma, verslaving en hechtingsproblemen. Het vraagt veel van partijen om de passende zorg te kunnen organiseren. Het is belangrijk dat het organiseren van JeugdzorgPlus en behandeling integraal verloopt.

Bekostiging:

De passende bekostiging van beschikbaarheid is voor aanbieders een randvoorwaarde om deze zorg op te gaan zetten en te leveren. De bekostiging voor een dergelijke zorgfunctie dient rekening te houden met de beperkte omvang van het aantal bedden, de complexe zorgvraag en begeleiding voor deze groep, bekostiging van het onderwijs en kosten(dekking) voor taalbarrières. Motivatie is:

- weinig tot geen ervaring met de behandeling van deze specifieke doelgroep. Bovendien vergt het een (forse) investering om kennis en expertise voor deze doelgroep te ontwikkelen;
- de omvang van de doelgroep is aan fluctuatie onderhevig.

Samenwerking met COA en Nidos

Het heeft de voorkeur van enkele aanbieders om de zorg zoveel mogelijk te organiseren op een locatie waar de expertise over de doelgroep al aanwezig is, namelijk op amv-locatie(s). Het is voor COA en Nidos momenteel echter niet haalbaar en wenselijk om het JeugdzorgPlus-aanbod te organiseren op de bestaande COA- of Nidos-locaties wegens de juiste (terrein beschermende) voorzieningen om deze groep passend te begeleiden en begeleiding te voorzien. Wel geven zowel COA als Nidos aan nauw betrokken te willen zijn bij de ontwikkeling en implementatie van een nieuw aanbod in nauw te willen samenwerken in de uitvoering.

Doorstroom.

Aanbieders vinden het belangrijk dat er afspraken komen over de door- en uitstroom tussen de open en de gesloten jeugdhulp en uiteindelijk de uitstroom naar de reguliere asielopvang. De huidige ontwikkeling van hybride bedden voor andere JeugdzorgPlus leidt in de praktijk tot uitvoeringsvragen. Aanbieders geven aan dat deze ontwikkeling nog in de kinderschoenen staat en (nog) niet aan de orde is voor deze specifieke doelgroep.

Tijdspad

Het voorgestelde tijdspad om te komen tot contractuele afspraken en implementatie, ervaren aanbieders als te kort en niet realistisch. Aanbieders pleiten voor voldoende tijd om het plan voor de opzet van de zorg uit te werken en een geleidelijke opbouw van bedden en personeel.